

MĂSURI AGRO-ECOLOGICE PENTRU CONSERVARE ÎN EUROPA

**АГРО-ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ МЕРЫ
ПО СОХРАНЕНИЮ ОКРУЖАЮЩЕЙ
СРЕДЫ В ЕВРОПЕ**

**AGRI-ENVIRONMENT MEASURES FOR
CONSERVATION IN THE WIDER EUROPE**

Recomandări

Elaborate în cadrul proiectului "Măsuri agro-ecologice pentru conservare în Europa"

Informații de bază

Programul agro-ecologic reprezintă un instrument obligatoriu de susținere a dezvoltării rurale, implementat de către statele membre ale Uniunii Europene în cadrul celui de-al doilea Pilon al Politicii Agricole Comune. Principalele obiective ale programului sunt: promovarea agriculturii organice și durabile, protecția biodiversității și landșaftului rural, protecția resurselor genetice ale speciilor locale de animale și plante și ridicarea nivelului de informare ecologică a societății rurale. Filosofia dezvoltării rurale durabile percep fermierul nu doar ca un producător de bunuri, dar și ca un apărător al naturii înconjurătoare. Fermierii realizează diverse activități pentru protejarea mediului și sunt remunerați corespunzător, ceea ce duce la îmbunătățirea condițiilor de trai ale acestora și totodată la menținerea calității mediului înconjurător.

Introducere

Proiectul respectiv ce a durat 2 ani a fost axat pe teritoriile de valoare naturală înaltă ale Ucrainei și Moldovei, unde partenerii proiectului au informat prin intermediul seminarelor fermierii și asociațiile de fermieri, precum și comunitățile locale despre diversificarea metodelor de producere și identificarea piețelor alternative. Participanții la seminare și instruire, precum și experții internaționali sunt convinși că guvernele, organizațiile ne-guvernamentale de mediu și agricole trebuie să conlucreze împreună asupra dezvoltării programului național agro-ecologic. Din cauza lipsei de experiență la diferite persoane interesate și lipsa resurselor financiare, programul trebuie să demareze ca unul pilot în anumite arii selectate de experții naționali și să se dezvolte treptat într-un program la nivel de țară disponibil pentru fiecare fermier interesat. Beneficiile unui astfel de program cum ar fi protecția biodiversității și landșaftului, protecția solului și apelor, creșterea unei producții agricole de înaltă calitate și suportul finanțier pentru fermieri justifică folosirea resurselor publice pentru implementarea programului agro-ecologic național.

Recomandări

Pentru a elabora programul agro-ecologic național este necesară implementarea următorilor pași:

1. Identificarea celor mai importante tipuri de teritorii de valoare naturală înaltă și a amplasării acestora, descrierea tendințelor actuale de schimbare a stării lor și selectarea speciilor și habitatelor care trebuie protejate prin activități agricole speciale.

Programul național agro-ecologic trebuie să integreze schemele existente (cum ar fi agricultura organică) cu un șir de ale scheme axate pe menținerea sistemelor agricole de valoare naturală înaltă ce ar conserva trăsăturile landșaftului și ar proteja solurile și apele.

O atenție deosebită trebuie acordată selectării ariilor pentru realizarea proiectului pilot. De exemplu:

- ariile protejate existente și planificate,
- siturile landșaftice valoroase,
- ariile vulnerabile la folosirea nitrătilor.

2. Alegerea măsurilor agro-ecologice corespunzătoare pentru ariile selectate, calcularea pierderilor potențiale, costul adițional și elementul de stimulare pentru a decide ce susținere financiară trebuie acordată.

Programul agro-ecologic național trebuie să conțină un fundament clar definit cu referire la legislația relevantă, în special în raport cu cerințele legislației Uniunii Europene (mai ales în cazul Republicii Moldova). Fermierii vor fi compensați doar pentru acțiunile realizate mai mult decât cerințele date stipulează.

3. Stabilirea cadrului instituțional: baza legală, cadrul temporal (minimum 5 ani), sistemul de consultanță, agenția ce plătește, sistemul de control asupra implementării și efectuării plăților, sistemul de monitorizare și evaluare.

Este necesară instituirea unei subdiviziuni speciale în cadrul Ministerului Agriculturii care va activa în colaborare permanentă cu Ministerul Mediului, totodată trebuie format un cadru comun de monitorizare și evaluare.

4. Implementarea proiectelor pilot în ariile desemnate, inclusiv a măsurilor de control și evaluare pentru participarea fermierilor și evaluarea rezultatelor ecologice după prima fază de 5 ani.

Prin implementarea proiectelor pilot subdiviziunea de coordonare trebuie să realizeze următoarele activități:

- formularea unei strategii clare de comunicare pentru promovarea măsurilor agro-ecologice în rândurile fermierilor și asigurarea faptului că sunt resurse adecvate pentru materialele de promovare, zile de informare, publicitate prin media etc.;
- asigurarea unei instruiriri permanente privind măsurile agro-ecologice pentru toți consultanții și personalul tehnic care sunt în contact direct cu fermierii;
- dezvoltarea culturii de „a învăță acționând” și a unui schimb deschis de informații și experiență între persoanele de decizie și administratori;
- acordarea unei finanțări adecvate pentru consultare și transmitere a cunoștințelor pentru susținerea fermierilor,
- instruirea poate fi inclusă ca o cerință obligatorie pentru fermieri.

Schemele și măsurile propuse

Dintre un sir extins de măsuri agro-ecologice aplicate în diverse țări europene, poate fi selectat un set de măsuri corespunzătoare pentru situația în țară sau regiune conform obiectivelor și rezultatelor scontate. Este evident că proiectele pilot trebuie să demareze cu cele mai simple măsuri pentru fermieri și administrație; setul propus de măsuri include și componente ale acestora.

Schema	Agricultura organică	Rase de animale și varietăți de plante tradiționale	Schema teritoriilor de valoare naturală înaltă	Schema trăsăturilor peisajere	Protecția solului și a apelor	
Componente	Sustinerea agriculturii organice	Păstrarea raselor autohtone	Restabilirea și gestionarea păsunilor cu o valoare naturală înaltă, supuse unui grad redus de păsunat	Păstrarea livezilor tradiționale	Asolamente pentru protecția solurilor și apelor	Restabilirea și gestionarea păsunilor cu o valoare naturală înaltă, supuse unui grad redus de păsunat
	Suportul pentru instruirea fermierilor și promovarea producției organice pentru consumatori	Păstrarea varietăților locale de plante	Restabilirea și gestionarea păsunilor cu o valoare naturală înaltă, supuse unui grad înalt de păsunat	Reconstrucția fâșilor forestiere de protecție a câmpurilor	Culturile de iarnă pentru protecția solului și a apelor	Restabilirea și gestionarea păsunilor cu o valoare naturală înaltă, supuse unui grad înalt de păsunat

Descrierea măsurilor (cerințe de administrare și alte responsabilități)

Agricultura organică	
Susținerea agriculturii organice	<ul style="list-style-type: none"> Administrarea conform standardelor agriculturii organice; Producerea alimentelor sau furajelor pentru animale; Cositul și păsunatul păsunilor permanente; Obligația de inspectare (sau certificare) de către un organ de control independent.
Suportul pentru instruirea fermierilor și promovarea producției organice pentru consumatori	<ul style="list-style-type: none"> Participarea minimum o dată la începutul programului la cursurile de instruire în domeniul agriculturii organice; Rambursarea costului (sau a unei părți a costului) pentru activitățile de promovare a producătorilor în rândurile consumatorilor (pliante, postere, participarea la târguri și expoziții etc. sau alte activități eligibile pentru a fi susținute la decizia Ministerului Agriculturii).
Rase de animale și varietăți de plante tradiționale	
Păstrarea raselor autohtone	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea raselor de animale autohtone rare eligibile pentru obținerea unui suport la decizia Ministerului Agriculturii; Animalele trebuie înregistrate în registrele corespunzătoare menținute de autoritățile naționale relevante; Trebue determinat numărul minim de animale de fiecare rasă a fi crescut pe gospodărie și numărul maxim la nivel de țară.
Păstrarea varietăților de plante locale	<ul style="list-style-type: none"> Creșterea varietăților de plante rare locale eligibile pentru obținerea unui suport la decizia Ministerului Agriculturii; Suprafața de varietăți de plante pe gospodărie trebuie limitată prin decizia Ministerului Agriculturii; Loturile de creștere a plantelor pentru semințe trebuie inspectate de către inspecția în semințe.
Schema teritoriilor de valoare naturală înaltă	

Restabilirea și gestionarea păsunilor cu o valoare naturală înaltă, supuse unui grad redus de păsunat	<ul style="list-style-type: none"> Introducerea păsunatului vitelor pe păsunile abandonate; Limitarea numărului maxim și minim al animalelor pe hectar de la 0,2 la 1 capete pe hectar; Cositul terenurilor ierboase permanente nesupuse păsunatului prin limitarea numărului de cosituri (minimum o dată, maximum de 2 ori) și limitarea înălțimii plantelor ce urmează a fi cosite (5-15 cm); Păsunile pot fi supuse păsunării în perioada mai-octombrie, conform condițiilor climaterice și geografice, în special pe suprafețele deluroase; Înlăturarea vegetației nedoror (în special speciile străine invazive), protecția speciilor de plante sălbatice rare.
Restabilirea și gestionarea păsunilor cu o valoare naturală înaltă, supuse unui grad înalt de păsunat	<ul style="list-style-type: none"> Reducerea numărului de animale ce pășunează pe păsunile suprasolicitate, în special pe malurile râurilor; Resemănătul speciilor locale corespunzătoare; Limitarea numărului maxim de animale pe hectar pînă la 1 c.c./ha; Păsunile pot fi supuse păsunatului în perioada mai-octombrie; Folosirea îngrășămintelor sintetice și herbicidelor este interzisă; Aratul sau drenajul nou este interzis.
Schema trăsăturilor peisajere	
Păstrarea livezilor tradiționale	<ul style="list-style-type: none"> Cultivarea livezilor cu copaci mai mari de 20 de ani de varietăți tradiționale sau locale; Suprafață minimă sau maximă pentru livezi trebuie determinată prin hotărârea Ministerului Agriculturii (de exemplu 0,1 – 10 ha); Aplicarea măsurilor corespunzătoare de tăieri și cultivare cum ar fi cositul ierbii; Folosirea îngrășămintelor sintetice și herbicidelor este interzisă.
Reconstrucția fâșilor forestiere de protecție a câmpurilor	<ul style="list-style-type: none"> Plantarea copacilor lipsă în fâșile de protecție a câmpurilor; Reconstrucția fâșilor de protecție a câmpurilor existente și planificarea celor noi; Folosirea speciilor locale; Lățimea minimă și maximă a fâșilor trebuie stabilită de către Ministerul Agriculturii (de exemplu de la 3 la 25 m).
Protecția solului și a apelor	
Asolamente pentru protecția solurilor și apelor	<ul style="list-style-type: none"> Pe parcurs de 5 ani pe un sector se pot cultiva maximum de 3 ori cerealele, porumbul sau rapita; Semănătul ierbilor sau leguminoaselor dacă este posibil în dependență de principala cultură; Folosirea leguminoaselor pentru îngrășământ verde minimum o dată la 5 ani.
Culturile de iarnă pentru protecția solului și apelor	<ul style="list-style-type: none"> Asigurarea covorului verde ce acoperă solul după colectarea culturii principale prin: <ul style="list-style-type: none"> - intercultiuri în dependență de principala cultură, - cereale de iarnă în dependență de principala cultură, aratul primăvara în dependență de vreme, condiții de apă și sol.

5. Monitorizarea și evaluarea implementării proiectelor pilot în ariile desemnate ca fundamente pentru programul agro-ecologic național

Este necesar de a identifica indicatorii de bază ca puncte de referință pentru monitorizarea implementării programului, setul de indicatori (biodiversitate, mediu social, economic) monitorizat anual sau la intervale mai mari de timp va permite obținerea informației privind rezultatele implementării diferitor măsuri, pentru a evalua eficiența lor și a introduce eventual unele modificări. O monitorizare permanentă este importantă pentru o reacție rapidă în cazul unor greșeli neașteptate, dar doar implementarea pe termen lung oferă rezultate vizibile.

Concluzii

Programul agro-ecologic este o activitate umană pentru beneficiul naturii, dar care aduce valori adiționale pentru populația locală cum ar fi de exemplu față de landșaft și apă, care este important pentru dezvoltarea turismului ecologic și rural. Este o alternativă interesantă pentru fermele mici, deseori amplasate în ariile mai puțin favorabile pentru creșterea producției agricole, dar fiind susținută de bugetul național poate aduce beneficii nu numai pentru fermieri, dar și pentru întreaga societate.

Рекомендации разработанные в рамках проекта «Агро-экологические меры по сохранению окружающей среды в Европе»

Общая информация

Агро-экологическая Программа - поддерживающий сельское развитие обязательный инструмент, осуществляемый странами Европейского Союза в рамках Второй основы Единой сельскохозяйственной политики. Главные цели программы: поддержка органического и устойчивого сельского хозяйства, охрана биоразнообразия и ландшафтов сельской местности, защита генетических ресурсов местных разновидностей растений и животных и поднятие уровня экологического понимания в сельском обществе. Философия устойчивого сельского развития рассматривает фермера не только как производителя пищи, но также как хранителя окружающей природы. Фермер предпринимает разнообразную деятельность

в пользу окружающей среды и вознаграждается должным образом, что приводит как к улучшению условий его жизни, так и качества его окружающей среды.

Введение

Данный двухлетний проект был нацелен на сельскохозяйственные территории высокой природной ценности Молдовы и Украины, где партнеры проекта содействовали местным сообществам, фермерам и их ассоциациям в диверсификации методов производства и выявлении альтернативных рынков.

Участники семинаров и тренингов и международные эксперты убеждены, что правительства, неправительственные экологические и сельскохозяйственные организации должны работать совместно над разработкой Национальной Агроэкологической Программы (НАП). Из-за нехватки опыта у различных заинтересованных лиц и дефицита финансовых ресурсов НАП следует начать как пилотную программу в зонах, отобранных национальными экспертами и развивать, со временем трансформируя в общенациональную программу, доступную для каждого заинтересованного фермера. Выгоды, такие как сохранение биологического и ландшафтного разнообразия, охрана почвы и воды, производство высококачественной сельскохозяйственной продукции и финансовая поддержка фермеров оправдывают использование общественных финансовых средств для развития НАП.

Рекомендации

Для создания Национальной Агроэкологической Программы необходимо выполнить следующие шаги:

1. Идентификация сельскохозяйственных территорий высокой природной ценности (СТПЦ) самых важных типов и их расположения, описание тенденций их изменений и отбор видов и местообитаний, которые должны быть сохранены с помощью специальной сельскохозяйственной деятельности.

НАП должна интегрировать существующие схемы (такие как органическое сельское хозяйство) и ряд других схем, нацеленных на поддержание систем СТПЦ, сохранение особенностей ландшафта и охрану почв и вод.

Особое внимание должно быть уделено к выбору территории для пилотного проекта, например среди:

- существующих и запланированных охраняемых территорий,
- территории с цennymi ландшафтами,
- территории, уязвимых в отношении нитратов.

2. Отбор соответствующих агроэкологических мер для выбранных территорий, расчет потенциальных потерь, дополнительных затрат и элементов стимулирования, для оценки объема поддержки.

НАП должна иметь ясно определенную «основу» относительно соответствующего законодательства, особенно в отношении того, что требуется по законодательству ЕС (особенно в случае Молдовы). Фермерам будут компенсировать только действия, выходящие за рамки этих основных обязательных для всех требований.

3. Создание институциональных рамок, включая: юридическую основу, временные пределы (минимум на 5 лет), систему консультаций, выплачивающее агентство, систему контроля за внедрением и платежами, систему мониторинга и оценки.

Должны быть созданы Специальное подразделение в Министерстве сельского хозяйства, работающее в постоянном сотрудничестве с Министерством окружающей среды, а также структура для мониторинга и оценки.

4. Осуществление пилотных проектов на выделенных территориях, включающих меры контроля и оценки участия фермеров и оценку экологических результатов после первой фазы в 5 лет.

В рамках внедрения пилотных проектов, координационное подразделение должно:

- сформулировать четкую стратегию передачи информации для продвижения агроэкологических мер среди фермеров и обеспечивать достаточные средства для рекламных материалов, информационных дней, рекламы в СМИ, и т.д.;
- обеспечить, чтобы все консультанты и технический штат, находящиеся в прямом контакте с фермерами, получали постоянное обучение по агроэкологическим мерам,
- развивать культуру «учиться делая» и открытый обмен информацией и опытом среди законодателей и администраторов;
- обеспечить адекватное финансирование для службы консультирования и распространения знаний в поддержку фермеров;
- обучение может быть включено как обязательное требование для фермеров.

Предложенные схемы и меры

Из широкого ряда агроэкологических мер, применяемых в различных европейских странах, может быть отобран пакет мер, соответствующих ситуации в стране или в регионе, согласно целям и ожидаемым результатам. Очевидно, что пилотные проекты должны начаться с мер, которые наиболее легки для фермеров и администрации. Предложенный набор мер включает их отдельные компоненты.

Схема	Органическое земледелие	Традиционные породы животных и сорта растений	Схемы СТПЦ	Схема ландшафтных особенностей	Охрана почвы и воды
Компоненты	Поддержка органического земледелия	Сохранение местных пород	Восстановление и управление травяными угодьями СТПЦ с невысокой пастищной нагрузкой	Поддержание традиционных садов	Севооборот для охраны почв и воды
	Поддержка для обучения фермеров и продвижение органической продукции среди потребителей	Сохранение местных сортов растений	Восстановление и управление травяными угодьями СТПЦ с высокой пастищной нагрузкой	Восстановление полезащитных лесополос	Посевы озимых для защиты почв и воды

Описание мер (требования к управлению или другие обязательства):

Органическое земледелие	
Поддержка органического земледелия	<ul style="list-style-type: none"> • Управление согласно стандартам органического сельского хозяйства. • Производство продуктов животноводства или корма для животных. • Кошение или пастьба в постоянных травяных угодьях. • Обязательство инспекции (или сертификации) независимым органом контроля
Поддержка обучения для фермеров и продвижение органических продуктов среди потребителей	<ul style="list-style-type: none"> • Участие хотя бы один раз в начале программы в курсе обучения органическому сельскому хозяйству. • Компенсация стоимости (или части затрат) деятельности производителей по продвижению среди потребителей (рекламные листовки, постеры, участие в ярмарках и выставках или другая деятельность, которая может быть поддержана решением Министерства сельского хозяйства).
Традиционное животноводство и сорта растений	
Сохранение местных пород	<ul style="list-style-type: none"> • Выращивание редких местных пород животных, которое может быть поддержано решением Министерства сельского хозяйства. • Животные должны быть зарегистрированы в соответствующих регистрах, веденных соответствующими национальными властями. • Минимальное число животных каждой породы на каждой ферме и максимальное число животных каждой породы должны быть определены на уровне страны.
Сохранение местных разновидностей растений	<ul style="list-style-type: none"> • Выращивание местных редких сортов растений, которые могут быть поддержаны решением Министерства сельского хозяйства. • Площади выращивания сортов растений на ферме должны быть лимитированы решением Министерства сельского хозяйства. • Участки для выращивания семян должны инспектироваться инспекцией семян
Схемы СТПЦ	
Восстановление и управление травяными угодьями СТПЦ с невысокой пастищной нагрузкой	<ul style="list-style-type: none"> • Введение выпаса животных на заброшенных пастбищах. • Ограничение минимального и максимального числа животных на гектар от 0,2 до 1 животного / га. • Кошение постоянных травяных угодьев, где не пасутся животные и ограничение числа кошений (минимум однажды, максимально 2 раза) и ограничение высоты кошения (5-15 см). • Пастьба должна проводиться с мая до октября, согласно погодным и географическим условиям, особенно в холмистой местности. • Удаление нежелательной растительности (особенно агрессивных инвазивных видов), защита редких диких видов растений.
Восстановление и управление травяными угодьями СТПЦ с избыточной пастищной нагрузкой	<ul style="list-style-type: none"> • Сокращение пасущихся животных на пастбищах с высокой нагрузкой, особенно на берегах рек. • Пересев соответствующими местными видами. • Ограничение максимального числа животных на гектар – 1 голова / га. • Пастбища могут быть использованы для пастьбы максимум с мая до октября • Использование синтетических удобрений и гербицидов запрещено • Вспашка и новое дренирование запрещены.

Схема ландшафтных характеристик	
Поддержание традиционных садов	<ul style="list-style-type: none"> Культивирование садов с деревьями старше 20 лет, традиционных или местных сортов Минимальная и максимальная площадь садов должны быть установлены решением Министерства сельского хозяйства (например, 0,1 – 10 га) Соответствующие меры по обрезке и культивированию, такие как кошение травы. Использование синтетических удобрений и гербицидов запрещено.
Реконструкция полезащитных лесополос	<ul style="list-style-type: none"> Посадка недостающих деревьев в существующих полезащитных лесополосах. Планирование новых и восстановление разрушенных полезащитных лесополос. Использование местных видов. Минимальная и максимальная ширина лесополос должен быть утверждены Министерством сельского хозяйства (например, от 3 до 25 м).
Защита почв и вод	
Севооборот для защиты почв и вод	<ul style="list-style-type: none"> В течении 5 лет можно сеять максимально 3 раза злаковые, кукурузу или рапс. Подсев трав или бобовых, если возможно, в зависимости от главного посева. Использование бобовых для зеленого удобрения минимум один раз в 5 лет.
Озимый посев для защиты почв и воды	<ul style="list-style-type: none"> Обеспечение зеленого покрова после сбора главного урожая: <ul style="list-style-type: none"> промежуточные посевы в зависимости от главных культур; озимые зерновые культуры в зависимости от главных, весенняя вспашка, в зависимости от погоды, почвенных условий и запаса влаги.

5. Мониторинг и оценка внедрения pilotных проектов на выделенных территориях как основа для Национальной Агроэкологической Программы,

Необходимо выбрать базовые индикаторы как ориентиры для мониторинга внедрения программы. Набор индикаторов (биоразнообразия, экологических, социальных, экономических), контролируемых ежегодно или за более продолжительные интервалы, позволит получать информацию относительно результатов внедрения различных мер, чтобы оценить их эффективность и ввести возможные изменения. Мониторинг очень важен для быстрой реакции в случае неожиданных ошибок, но только долгосрочное применение дает видимые результаты.

Заключение

Агроэкологическая программа это человеческая деятельность в пользу природы, но несущая дополнительные выгоды для местного населения, например, в том, что касается охраны ландшафтов и вод, что важно для развития «экологического» и сельского туризма. Это - интересная альтернатива для небольших ферм, часто расположенных в районах, малоприбыльных для сельскохозяйственного производства, но будучи поддержаны национальным бюджетом, она приносит выгоды не только для фермеров, но также для всего общества.

Recommendations of the project "Agri-environment measures for conservation in the Wider Europe"

Background

The Agri-environmental Programme is an obligatory instrument supporting rural development, which is implemented by the European Union Member States in the frames of the Second Pillar of the Common Agricultural Policy. The main aims of the programme are: promotion of organic and sustainable farming, protection of biodiversity and countryside landscape, protection of genetic resources of local species of animals and plants and raising the ecological awareness of the rural society. The philosophy of sustainable rural development perceives a farmer not only as a food producer, but also as a guardian of the surrounding nature. The farmer undertakes diverse activities for the environment's sake and is properly remunerated, which leads to improving his living conditions as well as the quality of his environment.

Introduction

This 2-year project was focused on high-nature-value areas of Ukraine and Moldova, where project partners assisted farmers and their associations, and local communities, in diversifying production methods and identifying alternative markets.

The participants of the seminars and trainings and the international experts are convinced that the governments, non-governmental environmental and farmers organization should work close together on the development of National Agri-environmental Programme (NAP). Because of lack of experience of different stakeholders and lack of financial resources, the programme should start as the pilot programme in areas selected by national experts and develop with the time into a country-wide programme available for every interested farmer. The benefits: biodiversity and landscape protection, protection of soil and water, production of high quality agriculture products and financial support for farmers income are justifying the use of public resources for the development of the NAP.

Recommendations

To establish the National Agri-environmental Programme following main steps are necessary:

1. Identification of the most important High Nature Value (HNV) types of agriculture areas and their location, description of the current trends of their changes and selection of species and habitats which should be protected by special agriculture activities.

The NAP should integrate the existing schemes (such as organic farming) with a range of other schemes focused on maintaining HNV farming systems, conserving landscape features and soil and water protection.

Special attention should be drawn to the selection of areas for the pilot project as for example:

- existing and planned protected areas,
- valuable landscape sites,
- nitrate vulnerable areas.

2. Selection of appropriate agri-environmental measures for selected areas, calculation of the potential losses, additional costs and element of incentive in order to decide the amount of support.

The National Agri-environmental Programme should have a clearly defined “baseline” relating to relevant legislation, notably those required under EU law (especially in case of Moldova). The farmers will only be compensated for actions that go beyond above this obligatory baseline.

3. Establishing the institutional framework: legal base, time frame (mostly minimum 5 years), advisory system, paying agency, system of the control of implementation and payments, system of monitoring and evaluation.

A dedicated co-ordination unit in the Ministry of Agriculture in permanent cooperation with Ministry of Environment should be established as well as a common framework for monitoring and evaluation.

4. Implementation of the pilot projects in designated areas, including control measures and running evaluation of participation of farmers and evaluation of environmental results after the first phase of 5 years.

By the implementation of pilot projects the co-ordination unit should:

- Formulate a clear communication strategy for the promotion of agri-environment measures to farmers and ensure that there are adequate resources for promotional materials, information days, media advertising etc.

- Ensure that all advisors and technical staff who are in direct contact with farmers receive on-going training on the agri-environment measures,
- Develop a culture of “learning by doing” and the open exchange of information and experience amongst policymakers and administrators;
- Provide adequate funding for advisory and extension services to support farmers,
- Training can be included as an obligatory requirement for farmers.

Proposed schemes and measures

From a wide range of the agri-environmental measure applied by different European countries a set of measures appropriate to the situation in the country or region could be selected according to the objectives and expected results. It is obvious that the pilot projects should start with the measures which are the easiest for the farmers and administration. The proposed set of measures includes also sub-measures

Scheme	Organic Farming	Traditional Animal Breeds and Plant Varieties	High Nature Value Farming Scheme	Landscape Features Scheme	Soil and Water Protection
Sub-measures	Support for organic farming	Conservation of autochthonous breeds	Restoration and management of undergrazed HNV grasslands	Maintenance of traditional orchards	Crop rotation for soil and water protection
	Support for education of farmers and promotion of organic products for consumers	Conservation of local plant varieties	Restoration and management of overgrazed HNV grasslands	Re-establishment of field protecting belts	Winter cropping for soil and water protection

Description of measures (management requirements or other obligations):

Organic Farming	
Support for organic farming	<ul style="list-style-type: none"> • Management according the standards of organic agriculture. • Production of food or animal feed. • Mowing or grazing of permanent grassland. • Obligation of inspection (or certification) by independent control body.
Support for education of farmers and promotion of organic products for consumers	<ul style="list-style-type: none"> • Participation minimum once on the beginning of the programme on the training course on organic agriculture. • Reimbursement of the cost (or part of the costs) of the promotion activities of producers for consumers (leaflets, posters, participation on the fairs and exhibitions or other activities eligible for reimbursement up to the decision of the Ministry of Agriculture).
Traditional Animal Breeds and Plant Varieties	
Conservation of autochthonous breeds	<ul style="list-style-type: none"> • Rearing of autochthon rare animal breeds eligible for support up to the decision of the Ministry of Agriculture. • The animals should be registered in the appropriate herdbooks kept by the relevant national authorities. • Minimum number of animals of each breed per farm and maximum number of the animals of each breed on the country level should be decided.

Conservation of local plant varieties	<ul style="list-style-type: none"> Growing of local rare plant varieties eligible for support up to the decision of the Ministry of Agriculture. The area of plant varieties per farm should be limited up to the decision of the Ministry of Agriculture. The plots of plant grown for seed production should be inspected by the seed inspection.
High Nature Value Farming Scheme	
Restoration and management of undergrazed HNV grasslands	<ul style="list-style-type: none"> Introduction of grazing animals to the abandoned pastures. Limitation of minimal and maximal number of LU per hectare from 0,2 to 1 LU/ha. Mowing of non-grazed permanent grassland by the limitation of the number of mowing (minimum once, maximum 2 times) and limitation of the height of mowing (5-15 cm). The pastures should be grazed from May to October, according the weather and geographic conditions, especially in the mountains. Clearing of unwanted vegetation (especially invasive alien species), protection of rare wild plant species.
Restoration and management of overgrazed HNV grasslands	<ul style="list-style-type: none"> Reduction of grazing animals on overgrazed pastures, especially on the river banks. Re-seeding with appropriate native species. Limitation of maximal number of LU per hectare - 1 LU/ha. The pastures can be grazed maximum from May to October. Use of synthetic fertilizers and herbicides is prohibited. Ploughing and new drainage is prohibited.
Landscape Features Scheme	
Maintenance of traditional orchards	<ul style="list-style-type: none"> Cultivation of orchards of the trees older than 20 years, of traditional or local varieties Minimum and maximum acreage of the orchard should be decided by the Ministry of Agriculture (for example 0,1 – 10 ha). Appropriate pruning and cultivation measures as mowing of grass Use of synthetic fertilizers and herbicides is prohibited.
Re-establishment of field protecting belts	<ul style="list-style-type: none"> Planting of missing trees in existing fields protecting belts. Planning of new and re-establishing of destroyed fields protecting belts. Use of local species. The minimum and maximum width of belts should be decided by the Ministry of Agriculture (for example from 3 to 25 m).
Soil and Water Protection	
Crop rotation for soil and water protection	<ul style="list-style-type: none"> Maximum 3 times grain, maize or rape in 5 years rotation. Undersowing by grasses or pulses if possible depending on the main crop. Use of leguminous for green manure minimum once a 5 years.
Winter cropping for soil and water protection	<ul style="list-style-type: none"> Ensuring the green cover after the harvest time of the main crop by: <ul style="list-style-type: none"> Intercrops depending on the main crop; Winter crops depending on the main crop, plough in the spring, depending on the weather, water and soil conditions.

5. Monitoring and evaluation of the implementation of the pilot projects in designated areas as the base for the National Agri-Environmental Programme,

It is necessary to decide on the baseline indicators as the reference points for the monitoring of the implementation of the programme. The set of the indicators (biodiversity, environmental, social, economic) monitored yearly or in longer time-intervals will allow to obtain information on the results of the implementation of different measures

to assess their effectiveness and introduce eventual changes. A running monitoring is important for a fast reaction in case of unexpected mistakes, but only long-term implementation gives visible results.

Conclusions

Agri-environmental programme is the human activity for the benefits of nature, but bringing additional value for local population as for example the care of landscape and water, which is important for the development of “ecological” and rural tourism. It is a interesting alternative for small farms, often located in areas less-favored for agriculture production, but supported by the national budget brings benefits not only for the farmers, but also for all society.

Recomandările sunt elaborate în cadrul proiectului "Măsuri agro-ecologice pentru conservare în Europa", compilate de Tomasz Pezold și Dorota Metera în baza doleanțelor experților naționali și participanții la seminarele din cadrul proiectului

